

Republika Srbija
Ministarstvo ekonomije
i regionalnog razvoja

Podsticaj razvoja klastera

Novembar 2008.

Zorica Marić, načelnik odeljenja

Klasteri su geografska koncentracija preduzeća i institucija na specifičnim ekonomskim aktivnostima.

***Intenzitet i kvaliteta komunikacije,
poverenje aktera!***

Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja

Program podsticaja razvoja klastera

Polazna osnova

- Ministarstvo ne propisuje područja, strategije razvoja klastera, oblike organizovanja, procese vođenja i funkcije aktera;
- Država katalizator razvojnih procesa sa podsticajem ulaganja u osnovne faktore jačanja konkurentnosti preduzeća;
- Selekcijom projekata, Ministarstvo obezbeđuje ispunjenje ciljeva programa za razvoj klastera.

Spremnost i odgovornost za uspeh je u domenu preduzeća, menadžera, zaposlenih, vlasnika

Program podsticaja razvoja klastera

Ciljevi

Doprinos razvoju privrede, povećanju zaposlenosti i izvoza

1. Uspostavljanje strateškog partnerstva i veza između preduzeća, zbog povećanja specijalizacije i unapređenja ljudskih resursa i drugih faktora proizvodnje.
2. Unapređenje kapaciteta za tehnološki razvoj i inovacije kroz aktivan partnerski odnos između preduzeća i istraživačko-razvojnih institucija; uključivanje razvojno – istraživačkih institucija u projekte sa komercijalnim ciljevima.
3. Povećanje kapaciteta srpskih preduzeća za poslovanje na inostranom tržištu i povećanje vrednosti i obima njihovog izvoza.

Razvoj klastera

•Ciljevi

•2007 - 2008

Institucionalizacija

- Radne grupe (mreža)**
- Programi**
- Zajednički projekti**

•2009

Inovacijska okolina

- Specifična infrastruktura RTDI**
- Usluge**
- Zajednički projekti**

•2010 - 2011

Implementacija specifične infrastrukture

- Zajednički projekti**

Program podsticaja razvoja klastera

Procedura

u saradnji sa
SINTEF*, Norveška

Ministarstvo

- Ocenjvanje prijava/projekata
- Izbor projekata.
- Potpisivanje ugovora.

- Kofinansiranje
- Praćenje realizacije projekata
- Evaluacija projekata*

Evaluacija 2007
Javni poziv 2008

Program
2009

- Priprema projekta.
- Priprema prijava za javni oglas.

- Kofinansiranje
- Realizacija projekata
- Izveštaji.

Klasteri

Osnovni alat implementacije - kofinansiranje preko Javnog poziva 2008

Uslovi za učešće u projektu

Ključna područja rada (ciljevi)

Početne inicijative - *prva faza*

1. Broj preduzeća i institucija (minimum 9+3)
2. Institucionalizovan oblik udruživanja
3. Ideja o konceptu klastera
4. Ciljevi udruživanja

1. Analiza stanja i mapa klastera
2. Promocija koncepta klastera
3. Vizija klastera prihvaćena od svih učesnika i priprema strategije razvoja sa ključnim područjima delovanja klastera
4. Operativni plan - plan aktivnosti vezanih za primenu strategije razvoja ključnih područja delovanja klastera
5. Institucionalizacija

Početni rad klastera - *druga faza*

1. Završni izveštaj rada klastera za prethodnu fazu
2. Vizija i strategija usvojena od svih učesnika za sva ključna područja rada
3. Usvojen operativan plan za 2008. godinu
4. Operativni stručni timovi za rad na ključnim područjima
5. Usvojen operativan plan rada za 2009. godinu
6. Institucionalizovan oblik udruživanja

1. Komunikacija i razvoj mreže
2. Edukacija
3. Istraživanje i razvoj
4. Marketing i internacionalizacija
5. Razvoj finansijskih resursa

Rast i komercijalizacija - *treća faza*

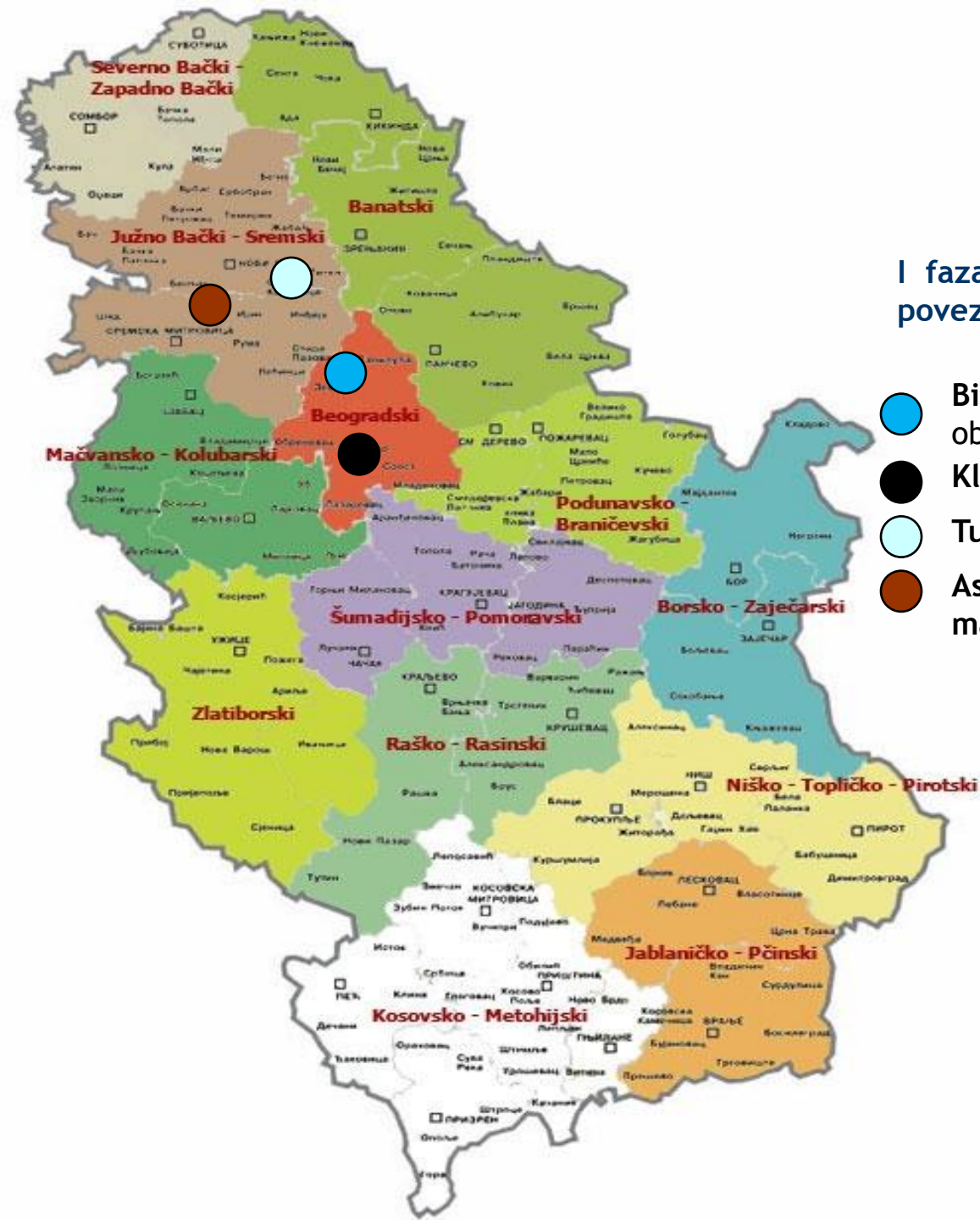
1. Završni izveštaj rada klastera za prethodnu fazu
2. Vizija usvojena od svih učesnika klastera
3. Usvojen operativan plan za 2008. godinu
4. Usvojen operativan plan rada za 2009. godinu
5. Usvojena okvirna strategija rasta i okvirni program komercijalizacije klastera

1. Razvijena strategija komunikacije
2. Edukacija
3. Istraživanje i razvoj
4. Marketing i internacionalizacija
5. Razvoj finansijskih resursa (definisane komercijalne aktivnosti klastera, obezbeđeni redovni

Inicijative za formiranje klastera u 2008.

I faza - Pomoć početnim inicijativama za povezivanje po konceptu klastera

- Bitgear Wireless Design Services objedinjeni računarski sistemi
- Klaster medicinskog turizma
- Turistički klaster Srem
- Asocijacija za razvoj poslovnog, manifestacionog i MICE turizma

Operativni klasteri u 2008.

II faza - Pomoć radu postojećih klastera u početnom periodu organizovanog rada

★ Dunder, klaster za građevinsku delatnost

◇ Kraljevski odmor, turistički klaster

■ Istar 21 turistički klaster Dunava

■ Obučari

■ Galenit reciklaža istrošenih baterija i akumulatora

▲ Agencija za drvo, klaster drvoprerađivača

III faza - Pomoć rastu i komercijalizaciji klastera

★ Klaster Bipom, male poljoprivredne mašine

● AcSerbia, autodelovi i oprema

■ Srpski softverski klaster

■ Šumadijski cvet, klaster proizvođača cveća

Evaluacija Pilot projekta, rezultati

Zajednički projekti: low hanging fruits

Broj zajedničkih projekata: stanje i predviđanje

2005	2006	2007	2008
10	25	38	55

Broj :

Klastera: 4

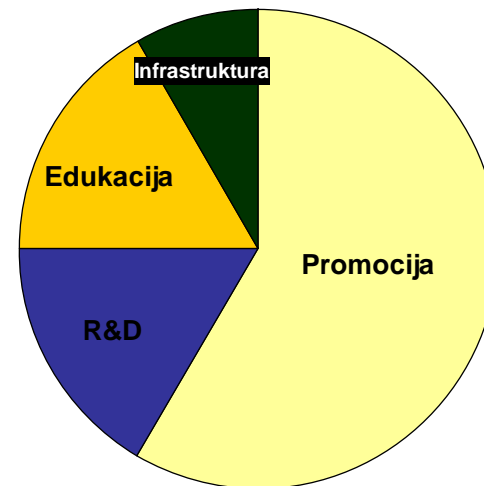
Preduzeća: 130

Zaposlenih: 12.560

Univerziteta: 3

R&D institucija: 13

Radnih grupa: 12

II faza – Klasteri u početnom periodu organizovanog rada

Zajednički projekti i područja saradnje

Broj zajedničkih projekata u 2007: **68**

Učesnici:

Klasteri: 6

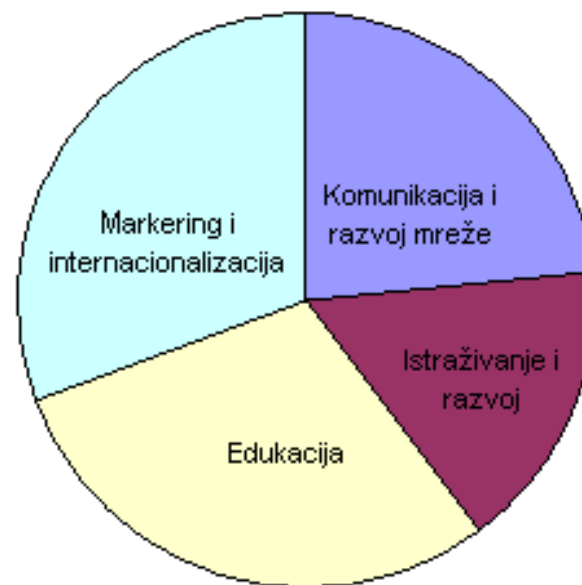
Preduzeća: 146

Zaposleni: 11.713

Univerziteti: 9

R&D institucije: 13

Radne grupe: 24

I faza - Početno povezivanje po konceptu klastera “Sledeća generacija” klastera

Planirani zajednički projekti u 2008. godini

Broj :

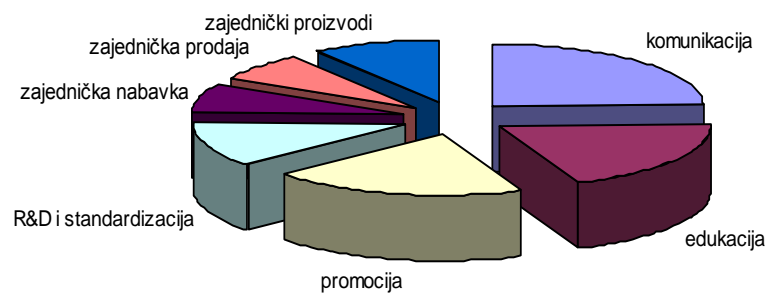
Preduzeća: 220

Zaposlenih: 4128

Univerziteta: 15

R&D institucija: 33

Radnih grupa: 24

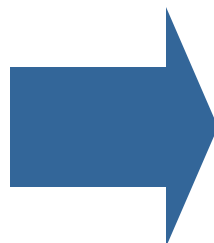
Program podsticaja razvoja klastera u 2008

Aktivnosti	Rezultati/Pokazatelji uspeha
Kofinansiranje aktivnosti klastera	Mreža klastera - najmanje 2 novoformirana klastera, ukupno 8 operativnih klastera sa najmanje 12 aktivnih članova = ukupno 130 preduzeća i institucija, najmanje 3 zajedničke aktivnosti sa RiD: operativni projektni timovi sa najmanje 8 klastera.
Razvoj strategije komunikacije	Nacionalni savet, Nacionalna konferencija klastera, studije slučajeva, članci, konferencije, website itd.
Internacionalizacija	Uključivanje u međunarodnu mrežu klastera, priprema i učešće u realizaciji najmanje jednog međunarodnog projekta, učešće na međunarodnim specijalizovanim izložbama: <i>priključivanje CIPu</i> ; .
Edukacija i trening	Identifikovanje potrebe za treninzima, organizovanje treninga i seminara za klaster menadžere.
Praćenje i evaluacija	Unapređen kapacitet za vođenje ekonomske politike u Ministarstvu, pripremljen novi Program za 2009. godinu.

Ključni faktori uspeha razvoja klastera u Srbiji

- Međunarodno iskustvo i znanje

- Slovenija
- Italija
- GTZ
- Norveška

- Klaster tim

- Projektni tim
- Internacionalni konsultanti
- Međuresorska i donatorska koordinacija

Usmerenost na aktivnosti

Aktivno učešće privatnog sektora

Dijalog privatnog i javnog sektora

Učenje

[О кластерима](#)
[Кластери у Србији](#)
[Вести](#)
[Догађаји](#)
[Конкурси](#)
[Преузмите документа](#)
[Линкови](#)

Један од модела повећања конкурентности предузећа који је широко прихваћен у развијеним земљама представља модел удруживања у кластере.

Повезивање образовања, науке и производње је неопходан услов привредног развоја и подстицања иновативних процеса. Освајање нових технологија, отварање нових радних места, излазак на нова тржишта без подршке институција је тешко оствариво.

Министар економије и регионалног развоја
Млађан Динкић

На овој Интернет презентацији представљени су кластери које је Министарство економије и регионалног развоја Републике Србије подржало кроз „Програм за подршку развоју кластера“ а који су класификовани по фазама развоја и привредним гранама.

ВЕСТИ

Одржана прва Конференција медицинског туризма
18.11.2008., Трговиште

Учешће Агенције за дрво – кластера дрвопрерађивача
на Сајму намештаја
20.11.2008., Београд

Бизнис база – 27. до 29. новембра 2008. године на
Београдском сајму
21.11.2008., Београд

ДОГАЂАЈИ

Назив догађаја
догађај почиње...

АКТИВНИ КОНКУРСИ

Назив конкурса
Крањи рок за пријаву...

